

Αρ. πρωτ. Αναφοράς: 1955/08.02.06
Αρ.εγγρ.:1955.2.3
Χειρίστρια: Κατερίνα Βλάχου
Τηλ.: 210 7289615
Ημερομηνία: 16.10.07

1. Προς
Τμήμα Προσβασιμότητας ΑμεΑ
Δ/ση Απλούστευσης Διαδικασιών & Παραγωγικότητας
Γενική Δ/ση Διοικητικής Οργάνωσης & Διαδικασιών
Γενική Γραμματεία Δημόσιας Διοίκησης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης
Βασιλίσσης Σοφίας 15, 106 74, ΑΘΗΝΑ

2. Προς
Τμήμα Νομοπαρασκευαστικού
Δ/ση Νομοθετικού Έργου
Γενική Δ/ση Διοίκησης
Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων
Αμαλιάδος 17, 115 23, ΑΘΗΝΑ

3. Προς
Γραφείο Μελετών για Άτομα με Αναπηρίες
Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων
Αμαλιάδος 17, 115 23, ΑΘΗΝΑ

Αξιότιμες κυρίες
Αξιότιμοι κύριοι,

Σε συνέχεια αναφοράς που υποβλήθηκε στην Αρχή με θέμα τη μη δυνατότητα πρόσβασης ΑμεΑ στο χώρο εργασίας του λόγω έλλειψης κατάλληλης υποδομής του κτιρίου¹ και στο πλαίσιο των νέων αρμοδιοτήτων του Συνηγόρου του Πολίτη, όπως αυτές προκύπτουν από τον ν.3304/05, θα θέλαμε να θέσουμε υπόψη σας τα ακόλουθα:

Κατά τη διερεύνηση της αναφοράς, ανέκυψε θέμα ερμηνείας του άρθρου 28 του ν.2831/2000, δηλαδή αν μεταξύ των χώρων στους οποίους επιβάλλονται οι ειδικές κτιριακές ρυθμίσεις για τα άτομα με αναπηρίες (ΑμεΑ) συγκαταλέγονται και βιομηχανικά κτίρια. Το άρθρο 28 του ν.2831/00, ως έχει, αναφέρεται στην υποχρέωση της εξασφάλισης οριζόντιας και κατακόρυφης προσπέλασης από ΑμεΑ, των δημοσίων κτιρίων καθώς και των κτιρίων με χρήσεις συνάθροισης κοινού, εκπαίδευσης, υγείας, κοινωνικής πρόνοιας, γραφείων και εμπορίου, ενώ δεν αναφέρει ρητά χώρους όπως βιομηχανικά κτίρια ή αποθήκες. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να αποκλείονται θέσεις εργασίας για άτομα με αναπηρίες εξαιτίας της έλλειψης προσβασιμότητας των κτιρίων. Επίσης, συχνά υπάρχουν κτίρια με μικτές χρήσεις², τα οποία όμως θα μπορούσαν να απασχολήσουν άτομα με αναπηρίες, αν ήταν προσβάσιμα.

Η πρόταση της Αρχής βασίζεται:

¹ Το συγκεκριμένο κτίριο αποτελεί μονάδα ψύξης και διατήρησης κτηνοτροφικών προϊόντων στην περιοχή Λουτρό στη ΒΙ.ΠΑ Αχαρνών και δεν διαθέτει ράμπα και ανελκυστήρα.

² Επί παραδείγματι ένα κτίριο βιομηχανικό που όμως θα διαθέτει εκθεσιακό χώρο ή πωλητήριο.

1) στην πρόβλεψη που υπάρχει στο άρθρο 21, παράγραφος 6 (Σύνταγμα της Ελλάδας, αναθεώρηση του 2001)³.

2) στο π.δ.16/96 όπου αναφέρεται ότι οι χώροι εργασίας θα πρέπει να έχουν διαρρυθμιση τέτοια ώστε να λαμβάνονται υπόψη, κατά περίπτωση, οι ιδιαιτερότητες των ατόμων με ειδικές ανάγκες⁴, σύμφωνα με τις προδιαγραφές που έχουν οριστεί από το αρμόδιο γραφείο μελετών για άτομα με ειδικές ανάγκες του ΥΠΕΧΩΔΕ.

3) στον ν. 3304/2005, άρθρο 10 και στην υποχρέωση του εργοδότη να λάβει όλα τα ενδεδειγμένα, κατά περίπτωση, μέτρα προκειμένου τα άτομα με αναπηρία να έχουν δυνατότητα πρόσβασης σε θέση εργασίας^{5,6}.

Ο Συνήγορος του Πολίτη, ως φορέας προώθησης της αρχής της ίσης μεταχείρισης στις περιπτώσεις που αυτή παραβιάζεται από δημόσιες υπηρεσίες, θεωρεί πως θα πρέπει ο νομοθέτης, αντί να αντιμετωπίζει την πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία με κατ' εξαίρεση διατάξεις, να ενσωματώσει τις απαραίτητες ρυθμίσεις στο Γενικό Οικοδομικό Κανονισμό, ώστε να επιβάλλεται η πρόβλεψη της προσβασιμότητας σε κάθε κτίριο, οποιασδήποτε χρήσης.

Οι ανωτέρω προτεινόμενες ρυθμίσεις σηματοδοτούν εμπράκτως την αλλαγή νοοτροπίας που ο νομοθέτης οφείλει να εμψύσει μέσα από διατάξεις νόμου. Η προσβασιμότητα (όχι μόνο των κτιρίων, αλλά και ολόκληρης της αλυσίδας πρόσβασης προς αυτά) αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την εξάλειψη των διακρίσεων εις βάρος των ατόμων με αναπηρία, καθώς και των εμποδιζομένων ατόμων. Ο υφιστάμενος σχεδιασμός των κτιρίων, στον πυρήνα του, παραμένει προσανατολισμένος στις ανάγκες ενός μέσου χρήστη κι αυτό, ακριβώς, το μοντέλο σχεδιασμού οφείλει η Πολιτεία, μέσω του νομοθέτη, να θέσει σε αμφισβήτηση και να προωθήσει ένα σχεδιασμό για όλους αντιστρέφοντας τη σχέση κανόνα (που σήμερα είναι τα μειωμένης προσβασιμότητας κτίρια) και εξαίρεσης, ούτως ώστε η απασχόληση ατόμων με αναπηρία να μην αντιστοιχεί σε (περιορισμένα) εργασιακά στερεότυπα. Η Πολιτεία ανταποκρινόμενη έτσι στην κοινοτική επιταγή διασφάλισης ίσης πρόσβασης ατόμων με αναπηρία σε κάθε μορφής εργασία, παράλληλα θα κατοχυρώσει στην πράξη το δικαίωμα ελεύθερης κίνησης και προσβασιμότητας στα κτίρια όλων (δυνητικά του συνόλου του πληθυσμού, π.χ. ηλικιωμένων, εγκύων, προσωρινώς εμποδιζομένων ατόμων κ.α)

Παρακαλούμε για τις απόψεις σας σχετικά με την αποδοχή ή μη της προτεινόμενης νομοθετικής τροποποίησης. Παραμένουμε στη διάθεσή σας για κάθε πληροφορία και συνεργασία.

Με τιμή

Χρύσα Χατζή
Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη

---

³ «Τα άτομα με αναπηρία έχουν δικαίωμα να απολαμβάνουν μέτρων που εξασφαλίζουν την αυτονομία, την επαγγελματική ένταξη και τη συμμετοχή τους στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή της Χώρας»

⁴ Εδώ χρησιμοποιείται η παλαιότερη και νυν εγκαταλειφθείσα ορολογία «άτομα με ειδικές ανάγκες»

⁵ Εδώ, εννοείται πως συγκαταλέγονται, και τα παντοειδή προσκόμματα προσπέλασης και ελευθερίας κίνησης.

⁶ Η παράμετρος της δυσανάλογης οικονομικής επιβάρυνσης του εργοδότη που αναφέρεται στο άρθρο 10, εκλείπει στο αμέσως επόμενο εδάφιο εφόσον συγκαταλέγεται σε μέτρα προστασίας που εντάσσονται σε ένα γενικότερο πλαίσιο άσκησης πολιτικής υπέρ των ατόμων με αναπηρία.